

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 43 0 St 194944 22 Spp
Sarajevo, 23.03.2022. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u stečajnom postupku koji se vodi nad imovinom stečajnog dužnika „TREF“ d.o.o. Visoko, Društvo za proizvodnju, trgovinu i usluge izvoz-uvoz export-import, Naselje Čekrekčije broj: b.b. Visoko, a na prijedlog stečajnog povjerioca: Sberbank BH d.o. Sarajevo, Ulica Fra Anđela Zvizdovića broj: 1, Sarajevo, koga zastupa punomoćnik Armin Hadžić, advokat iz Sarajeva, odlučujući o zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja Općinskog suda u Zenici u predmetu broj: 43 0 St 194944 21 St na osnovu odredbe člana 61d. stav (1) i člana 61e. stav (1) Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), prema kojima se, saglasno odredbi člana 106. stav (1) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 98/15), ima provesti postupak u ovoj pravnoj stvari, na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 23.03.2022. godine donio je sljedeću:

ODLUKU

Odbija se riješiti sporno pravno pitanje, koje glasi:

„Da li se odredbe člana 102. stav 4. Zakona o stečajnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 29/03, 32/04, 42/06 i 52/18) u dijelu u kome je određeno da se iz iznosa dobivenog neposrednom pogodbom i koji pripada razlučnom povjeriocu izdvaja 5% za stečajnu masu, primjenjuju i kod javne prodaje nekretnina u stečaju koja se provodi po odredbama Zakona o izvršnom postupku shodno odredbama člana 102. stav 1. Zakona o stečajnom postupku i u situacijama u kojim različni povjerilac bude najbolje rangirani ponuđač tj. da li različni povjerilac u takvom slučaju ima obavezu polaganja 5% u stečajnu masu?“

O b r a z l o Ź e n j e

Prilogom uz dopis od 27.12.2021. godine, koji je ovaj sud primio dana 10.01.2022. godine, Općinski sud u Zenici dostavlja ovome sudu sve spise predmeta toga suda broj: 43 0 St 194944 21 St, u stečajnom postupku koji se vodi nad imovinom stečajnog dužnika „TREF“ d.o.o. Visoko, Društvo za proizvodnju, trgovinu i usluge izvoz-uvoz export-import, Naselje Čekrekčije b.b. Visoko, a na prijedlog stečajnog povjerioca: Sberbank BH d.o. Sarajevo, Ulica Fra Anđela Zvizdovića broj: 1, Sarajevo, koga zastupa punomoćnik Armin Hadžić, advokat iz Sarajeva, radi pokretanja postupka radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Navedeni zahtjev zasniva na činjenicama:

- Rješenjem tog suda broj: 43 0 St 194944 21 St od 29.04.2021. godine je otvoren stečajni postupak nad stečajnim dužnikom „TREF“ d.o.o. Visoko, Društvo za proizvodnju, trgovinu i usluge izvoz-uvoz export-import, Naselje Čekrekčije bb, Visoko i za stečajnog upravnika je imenovan Vitomir Tošanović, iz Zenice.
- Dana 22.12.2021. godine putem tog suda stečajni povjerilac Sberbank BH d.d. Sarajevo podnio je prijedlog za pokretanje postupka radi rješavanja spornog pravnog pitanja koje glasi:

„Da li se odredbe člana 102. stav 4. Zakona o stečajnom postupku („Službene novine F BiH”, broj: 29/03, 32/04, 42/06 i 52/18) u dijelu u kome je određeno da se iz iznosa dobivenog neposrednom pogodbom i koji pripada razlučnom povjeriocu izdvaja 5 % za stečajnu masu, primjenjuju i kod javne prodaje u stečaju koja se provodi po odredbama Zakona o izvršnom postupku shodno odredbama člana 102. stav 1. Zakona o stečajnom postupku i u situacijama u kojim razlučni povjerilac bude najbolje rangirani ponuđač tj. da li razlučni povjerilac u takvom slučaju ima obavezu polaganja 5% u stečajnu masu.“

- Objavljeni oglas o prodaji predmetnih nekretnina, je suprotan odredbama Zakona o stečajnom postupku i Zakona o izvršnom postupku u dijelu koji se odnosi na plaćanje 5 % na račun stečajnog dužnika od strane razlučnog povjerioca kao kupca, kao i Zaključak stečajnog upravnika, suprotan članu 102. stav 1. Zakona o stečajnom postupku, koji određuje da se nekretnine unovčavaju po odredbama izvršnog postupka za izvršenje o nepokretnosti, a ako se ne uspije na taj način stečajni dužnik može da ih unovči slobodnom pogodbom, suprotni i članu 92. stav 8. Zakona o izvršnom postupku.

Nadalje navodi da se uplata 5 % od razlučnog povjerioca kao kupca može tražiti isključivo u slučajevima kada se uz saglasnost razlučnog povjerioca zalogom opterećene nekretnine prodaju neposrednom pogodbom shodno članu 102. stav 4. Zakona o stečajnom postupku.

U ovom stečajnom postupku je nakon provedenih radnji koje prethode unovčenju imovine stečajnog dužnika i nakon održane neuspjele prve prodaje imovine stečajnog dužnika, a od strane Komisije za prodaju imovine stečajnog dužnika na ročištu za drugu prodaju putem usmenog javnog nadmetanja održanom dana 16.11.2021. godine, izvršena prodaja nekretnina stečajnog dužnika i to parcele označeno kao k.č. br. 629 zv. „Ljuljevnik“, u naravi njiva 2. klase površine 1.526 m², poslovna zgrada u privredi površine 779 m², dvorište površine 500 m² i njiva 1. klase površine 2.052 m², a ukupne površine 4.857 m², upisane u zk. ul. br. 121 u K.O. Čekrekčije.

Navedene nekretnine za kupoprodajnu cijenu u iznosu od 459.300,00 KM prodate su stečajnom povjeriocu Sberbank BH d.d. Sarajevo kome je po podnesenoj prijavi potraživanja priznato razlučno pravo na predmetnoj imovini. Zaključkom stečajnog upravnika od 22.11.2021. godine za kupca predmetnih nekretnina proglašen je

različni povjerilac Sberbank BH d.d. Sarajevo, te je pozvan da u roku od dana prijema zaključka uplati postignutu cijenu. Podneskom stečajnog upravnika od 01.12.2021. godine objašnjeno je da se poziv za uplatu cijene odnosi na 5 % od postignute kupoprodajne cijene odnosno iznosa od 22.965,00 KM.

Prema sopstvenom tumačenju Općinskog suda u Zenici u odnosu na član 102. stav 4. Zakona o stečajnom postupku („Službene novine F BiH”, broj: 29/03, 32/04, 42/06 i 52/18), a što da je i dosadašnja praksa toga suda je da se ovom odredbom ne reguliše pitanje uplate kupoprodajne cijene nekretnina nego namirenje različnog povjerioca koje se umanjuje za 5 % od dijela dobivenog prodajom koji pripada različnom povjeriocu, te da se ova odredba ne odnosi samo na situaciju kada su nekretnine opterećene različnim pravom prodate neposrednom pogodbom nego i kada se prodaja nekretnina vrši putem usmenog javnog nadmetanja.

Da je da li greškom zakonodavca ili pogrešnim pisanjem člana 102. stav 4., druga rečenica koja glasi:

„Iz dijela dobivenog prodajom koji pripada različnom povjeriocu izdvaja se 5% za stečajnu masu“,

dodana u stav 4. navedenog člana umjesto da bude samostalan stav ili član, smatra da je potrebno ukazati na novi Zakon o stečaju („Službene novine F BiH”, broj: 73/21), konkretno član 162. stav 11. navedenog Zakona koji reguliše:

„Iz dijela dobivenog prodajom nekretnine koji pripada različnom povjeriocu izdvaja se 10% za stečajnu masu, a ako stvarni troškovi budu viši od 10% vrijednosti prodane nepokretnosti određuju se troškovi u stvarnoj visini.“

Dakle novi Zakon o stečaju ovu odredbu izdvaja u novi stav i ne povezuje je sa načinom prodaje nekretnina.

U konkretnom različni povjerilac se namiruje iz prodanih nekretnina, te je dužan u stečajnu masu uplatiti iznos od 5 % od dijela dobivenog prodajom koji pripada različnom povjeriocu.

Iz navedenih novčanih sredstava potrebno je finansirati troškove stečajnog postupka, a dosadašnji postupak je prevashodno vođen u cilju unovčenja imovine koja je predmet različnog prava ovog povjerioca, a stečajni dužnik nema dovoljno druge imovine za finansiranje troškova stečaja.

Navedenu odredbu podnosilac zahtjeva tumači restriktivno i ciljno u namjeri da izbjegne plaćanje troškova koji su prouzrokovani u cilju ostvarivanju prava ovog povjerioca jer se u ovom stečajnom postupku samo on namiruje.

Smatra i da ako su troškovi unovčenja imovine različnog povjerioca veći 5% od iznosa dobivenog unovčenjem njegove imovine, različni povjerilac je dužan platiti pune

troškove. Kada bi drugačije proizilazilo sud uopće ne bi mogao voditi stečajne postupke kada troškovi dostignu 5% jer ne postoji druga zakonska mogućnost finansiranja istih. Stečajni postupak je po svojoj prirodi vanparnični postupak, a po članu 28. stav 3. Zakonu o vanparničnom postupku troškove postupka snosi učesnik u čijem se interesu vodi postupak.

Radi svega naprijed navedenog se podnosi ovaj zahtjev za rješavanje spornog pravnog shvatanja i rješavanje ovog spornog pravnog pitanja je od značaja u većem broju stečajnih predmeta koji se pred ovim sudom vode nad društvima čija je imovina u većem dijelu opterećena založnim pravima i teretima po osnovu kojih povjerioci podnose različne prijave, te se postupci vode prevashodno radi izmirenja obaveza prema različnim povjeriocima.

Stečajni dužnik „TREF“ d.o.o. Visoko nije podnio odgovor na zahtjev.

Prvostepeni sud, navedenim dopisom podnosi zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Uz zahtjev je dostavljen prijedlog za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Odbija se riješiti predmetno sporno pravno pitanje.

Cijeneći da pred Općinskim sudom u Zenici u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o izloženom spornom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, iz kojih razloga je Općinski sud u Zenici zahtjevom pokrenuo postupak pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine radi rješavanja navedenog spornog pitanja, navodeći kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u ovoj konkretnoj pravnoj stvari, prilažući i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja, dostavljajući i predmet, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, prihvata potpunost i dozvoljenost zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Nalazi da sporno pravno pitanje nije od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom, dosljedno čemu, saglasno odredbi člana 61d. stav (2) ZPP-a odbija riješiti sporno pravno pitanje.

Navedeno iz razloga što, kako se navodi i u samom zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja, je i dosadašnja praksa tog suda da se ovom odredbom ne reguliše pitanje uplate kupoprodajne cijene nekretnina nego namirenje različenog povjerioca koje se umanjuje za 5 % od dijela dobivenog prodajom koji pripada različnom povjeriocu, te da se ova odredba ne odnosi samo na situaciju kada su nekretnine opterećene različnim pravom prodate neposrednom pogodbom nego i kada se prodaja nekretnina vrši putem usmenog javnog nadmetanja.

Dakle, u praksi toga suda je već odlučeno o navedenom spornom pravnom pitanju, tako da ne postoji neizvjesnost u tumačenju pravne norme, davanjem njenog

pravog značenja odlukom u postupku rješavanja spornog pravnog pitanja, tako da navedeno sporno pravno pitanje nije od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom.

Dosljedno navedenom, kako se pokazuje opravdanost zaključka da predmetno sporno pravno pitanje nije od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred Općinskom sudom u Zenici, saglasno odredbi člana 61d. stav (2) ZPP-a, Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH odbija riješiti navedeno sporno pravno pitanje.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Radenko Blagojević